

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет перекладознавства

Кафедра психології, педагогіки і туризму

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні туристичні потоки

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм і рекреація
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	вибіркова

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2023 - 2024
Семестр	V
Кількість кредитів ЕКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

КИЇВ – 2023

Розробник: кандидат географічних наук, доцент, декан факультету туризму, бізнесу і психології Київського національного лінгвістичного університету Кучерява Г.О.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри психології і туризму

«08» червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології

«23» червня 2023 року, протокол № 9

Голова вченої ради факультету

Ганна КУЧЕРЯВА

1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні туристичні потоки» є набуття теоретичних знань з питань формування та розподілу міжнародних туристичних потоків у географічному просторі, розуміння суспільно-географічних чинників, що на них впливають, удосконалення практичних навичок здійснення статистичного аналізу виїзних та в'їзних туристичних потоків за окремими країнами та регіонами світу.

- 2. Загальний обсяг** (відповідно до робочого навчального плану) - 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:
 - лекції – 14 год.;
 - практичні заняття – 16 год
 - самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни

Передумовою до вивчення дисципліни «Міжнародні туристичні потоки» є набуті знання та практичні вміння і навички з дисциплін «Основи туризмознавства», «Туристичні регіони світу», «Географія туризму», «Туристичне країнознавство».

Здобувачі вищої освіти повинні:

- 3.1. Знати основні поняття та категорії туризму, поділ світу на туристичні регіони, фактори, що впливають на формування туристичного попиту та пропозицій, особливості розвитку міжнародного туризму, країни-лідери в туризмі;
- 3.2. Вміти оперувати понятійно-категоріальним апаратом, збирати на аналізувати статистичні дані, будувати графіки, діаграми, аналізувати їх та робити висновки;
- 3.3. Володіти елементарними навичками роботи з літературними джерелами, матеріалами періодичних видань, іншими джерелами даних.

4. Анотація навчальної дисципліни «Міжнародні туристичні потоки»

Метою дисципліни «Міжнародні туристичні потоки» є набуття теоретичних знань з питань формування та розподілу міжнародних туристичних потоків у географічному просторі, розуміння суспільно-географічних чинників, що на них впливають, удосконалення практичних навичок здійснення статистичного аналізу виїзних та в'їзних туристичних потоків за окремими країнами та регіонами світу.

Об'єктом вивчення є міжнародні туристичні потоки, а **предметом** –

особливості формування та розподілу туристичних потоків у географічному просторі.

Завдання дисципліни: розкрити сутність поняття «міжнародні туристичні потоки», висвітлити базові туристичні мотиви та цілі подорожей, охарактеризувати суспільно-географічні чинники формування та розподілу міжнародних туристичних потоків, показники статистичної оцінки міжнародного туризму; розкрити особливості формування та розподілу туристичних потоків за туристичними регіонами світу та окремими країнами.

Навчальна дисципліна «Міжнародні туристичні потоки» для студентів спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля, в якому розкриваються теоретичні питання та прикладні аспекти аналізу міжнародних туристичних потоків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати

- теоретико-методологічні засади суспільно-географічного дослідження міжнародного туризму;
- суспільно-географічні чинники, що визначають напрями міжнародних туристичних потоків;
- особливості статистичного аналізу міжнародних туристичних потоків;
- розподіл міжнародних туристичних потоків за країнами та туристичними регіонами;
- тенденції розвитку міжнародного туризму в сучасних умовах.

уміти

- оперувати основними поняттями та категоріями навчальної дисципліни, робити аргументовані висновки;
- аналізувати туристичну привабливість (атрактивність) країн світу та виявляти чинники, які на неї впливають;
- характеризувати основні чинники формування та розподілу міжнародних туристичних потоків;
- виконувати статистичний аналіз показників виїзних та в'їзних туристичних потоків як загалом по світу, так і за окремими країнами та туристичними регіонами.

Володіти елементарними навичками

- роботи з науковою літературою та матеріалами періодичних видань;
- збору та аналізу статистичних даних;
- аналізу електронних ресурсів, виділення релевантної інформації, презентації результатів дослідження.

5. Завданням вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні туристичні потоки» є теоретична та практична підготовка здобувачів з питань міжнародного туризму, а також формування таких загальних і фахових компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
- ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК15. Здатність зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміння їх презентувати.
- ЗК16. Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній і письмовій формах.

Фахові компетентності:

- ФК18. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ФК21. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.
- ФК26. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.
- ФК33. Здатність аналізувати місце України у світовому та загальноєвропейському туристичному просторі.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
Знати:			
1.1.	теоретико-методологічні засади суспільно-географічного дослідження міжнародного туризму;	пояснюально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу;	усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота;
1.2.	суспільно-географічні чинники, що визначають напрями міжнародних туристичних потоків;	пояснюально-ілюстративний, частково-пошуковий метод, метод проблемного викладу;	усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота;
1.3.	особливості статистичного аналізу міжнародних туристичних потоків;	метод проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький	виконання практичних робіт, аналітико-графічних завдань; письмова модульна контрольна робота;
1.4.	розділ міжнародних туристичних потоків у географічному просторі;	пояснюально-ілюстративний, частково-пошуковий метод, метод проблемного викладу;	виконання практичних робіт, аналітико-графічних завдань; підготовка презентацій, письмова модульна контрольна робота;
1.5.	тенденції розвитку міжнародного туризму в сучасних умовах.	пояснюально-ілюстративний, частково-пошуковий метод, метод проблемного викладу;	виконання практичних робіт, аналітико-графічних завдань; підготовка презентацій, письмова модульна контрольна робота;
Уміти:			
2.1.	оперувати основними поняттями та категоріями навчальної дисципліни, робити аргументовані висновки;	частково-пошуковий метод, метод проблемного викладу;	усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота;
2.2.	аналізувати туристичну привабливість (атрактивність) країн світу та виявляти чинників, які на неї впливають;	пояснюально-ілюстративний, частково-пошуковий метод, метод проблемного викладу;	усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота;
2.3.	характеризувати основні чинники формування та розподілу міжнародних туристичних потоків;	пояснюально-ілюстративний, частково-пошуковий метод,	усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота;

2.4.	виконувати статистичний аналіз показників виїзних та в'їзних туристичних потоків як загалом по світу, так і за окремими країнами та туристичними регіонами.	частково-пошуковий метод, метод проблемного викладу, дослідницький метод.	виконання практичних робіт, графічних завдань; підготовка презентацій, письмова модульна контрольна робота;
	Комунікація:		
3.1.	володіти сучасними засобами комунікацій та інформації;	діалогово-комунікаційні методи	усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота;
3.2.	використовувати набуті знання для вирішення завдань професійної діяльності в туристичній сфері.	Діалогово-комунікаційні методи, імітаційні активні методи (аналіз конкретних ситуацій).	усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота;
	Автономість і відповідальність:		
4.1.	здатність самостійно опрацьовувати інформацію, презентувати результати роботи, нести відповідальність за виконання завдань;	частково-пошуковий метод, дослідницький метод;	виконання практичних робіт, підготовка та захист презентацій;
4.2.	відстоювати погляди у розв'язанні професійних завдань.	діалогово-комунікаційний метод	виконання практичних робіт, підготовка та захист презентацій.

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліні із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2.	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2
ПРН01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.						+	+						
ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	+	+				+							
ПРН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	+	+		+	+		+	+					
ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.						+				+	+	+	+
ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.			+				+	+	+		+		
ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.			+							+	+	+	+
ПРН24. Використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній та письмовій формах.	+					+	+				+	+	+
ПРН25. Використовувати набуті знання для аналізу місця України у світовому та загальноєвропейському туристичному просторі.				+					+				

8. Система оцінювання результатів навчання студентів

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна робота	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
		Разом	100

Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та позааудиторна самостійна робота) здійснюється у національній 4-балльній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи

№ з/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на основні питання	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем. Демонстрація самостійного знаходження відповіді на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та додаткову літературу; вміння аналізувати, робити власні висновки; здатність встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв’язки.
		4	Відповідь правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна. На проблемні запитання здобувач знаходить відповідь за допомогою викладача, спираючись переважно на лекційний матеріал без застосування додаткової літератури.

		3	Відповідь поверхнева з порушенням логіки, не аргументована. Здобувач, формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу, допускає помилки у визначенні понять та категорій, не здатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання.
		2	Відповідь неправильна. Здобувач демонструє нездатність розкрити питання семінару, допускає багато суттєвих помилок у визначенні понять та категорій.
2. Доповнення, відповіді на проблемні питання тощо.		5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність матеріалу, систематичну підготовку до занять на основі опрацювання лекційного матеріалу та додаткової літератури.
		4	Висока активність, що свідчить про обізнаність матеріалу. Доповнення підтверджують систематичну підготовку здобувача, але виявляють його репродуктивні, а не узагальнення, власні судження тощо.
		3	Середня активність, що свідчить про недостатню обізнаність матеріалу. Здобувач дає відповіді на запитання поверхнево, допускає помилки у визначенні понять та категорій.
		2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом.
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи.

У випадку, якщо здобувач не відвідав заняття, він не допускається до заліку, якщо не відпрацює пропущене заняття. Якщо здобувач не відвідав жодного семінарського заняття, йому виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача

Позаудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, виконання аналітико-графічних завдань). Самостійна робота оцінюється за п'ятибальною системою.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача (письмові практичні роботи, підготовка презентацій)

Критерії оцінки	Оцінка
Робота виконана правильно, творчо і самостійно, демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок; оформленена згідно вимог, які висуваються до даного типу завдань.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, демонструє належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформленена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань.	«добре»
Робота виконана, але містить помилки, демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.	«задовільно»
Виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.	«незадовільно»

Критерії оцінювання аналітичних розрахунково-графічних завдань

Критерії оцінки	Оцінка
Завдання виконано правильно, самостійно, творчо. Розрахунки вірні, для відображення результатів правильно обрані графічні інструменти. Здобувач демонструє вміння працювати зі статистичними даними, будувати графіки, гістограми, діаграми, правильно їх оформлювати та підписувати. Аналіз отриманих результатів грунтовний, висновки аргументовані.	«відмінно»
Робота виконана самостійно, проте містить незначні помилки та неточності в оформленні результатів. Здобувач демонструє належний рівень знань та сформованість практичних навичок роботи зі статистичними даними, їх обробки та візуалізації. Проте аналіз отриманих результатів недостатньо грунтовний, висновки недостатньо аргументовані.	«добре»
Робота виконана, проте містить помилки, неточності. Здобувач демонструє недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок роботи зі статистичними даними та їх обробки і візуалізації. Аналіз поверхневий, висновки неаргументовані.	«задовільно»
Виконана робота невірно та не відповідає вимогам.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та позааудиторну самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу та виконується перед заліком. Кожне питання модульної контрольної роботи оцінюється в багатобальній системі. Максимальна кількість балів за виконану модульну контрольну роботу становить **50 б.** Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Тестові завдання (max – 20 б.)	20	1 правильна відповідь – 1 бал. <i>(або інша кількість завдань та балів за рішенням викладача)</i>
Питання (завдання) алгоритмічного рівня (max – 10 б.)	10	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження;
	8 – 9	відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми;
	4 – 7	відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки у розкритті проблеми;
	3 – 1	відсутність вичерпаної відповіді на питання, наявність значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань здобувача;
	0	відповідь на запитання відсутня або абсолютно невірна.
Питання (завдання) творчого рівня (max – 20 б.)	20	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та категоріями, аргументовано доводить власну точку зору;
	16 – 19	відповідь змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору;
	11 – 15	відповідь в цілому правильна, але неповна,

		містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній;
	6 – 10	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній;
	1 – 5	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький;
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання.
Разом	50 балів	

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Підсумкова форма контролю – залік в усній формі.

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерій оцінювання заліку:

№	Критерій оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні

			проблеми визначено нечітко / не визначено.
2.	Повнота і грунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і грунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначенім критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЕКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	}
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX – не зараховано	

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин				
		Денна форма				
		Разом	у тому числі			
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота	
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Теоретичні та прикладні аспекти аналізу міжнародних туристичних потоків						
1.	Тема 1. Поняття «міжнародні туристичні потоки». Базові туристичні мотиви та цілі подорожей.	9	2	2	5	
2.	Тема 2. Суспільно-географічні чинники формування та розподілу міжнародних туристичних потоків.	9	2	2	5	
3.	Тема 3. Туристична привабливість (атрактивність) країн світу.	9	2	2	5	
4.	Тема 4. Статистична оцінка міжнародного туризму.	9	2	2	5	
5.	Тема 5. Міжнародні туристичні прибуття та доходи від туризму в країнах Європи та Азії, Австралії та Океанії.	19	2	2	15	
6.	Тема 6. Міжнародні туристичні прибуття та доходи від туризму в країнах Америки, Африки, Близького Сходу.	19	2	2	15	
7.	Тема 7. Міжнародні туристичні потоки України.	14	2	2	10	
22.	Модульна контрольна робота	2		2		
	Разом годин за модулем 1	90	14	16	60	
	Усього годин	90	14	16	60	

10. Рекомендована література

Базова

1. Божидарник Т. Міжнародний туризм. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.
2. Король О. Д. Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл : монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2018. 512 с.
3. Мальська М. П. Світовий досвід розвитку туризму Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Центр учебової літератури, 2017. 244 с.
4. Юрченко С. О., Юрченко О. Є. Міжнародний туризм : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини». Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 328 с.

Додаткова

1. Великочий В. С., Дутчак О. І., Шекеринець В. В. Міжнародний туризм: навчальний посібник для студентів спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство» / Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2015. 254 с.
2. Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика: Хрестоматія з сучасної зарубіжної соціології регіонів / За ред. І.Ф. Кононова, В.П. Бородачова, Д.М. Топольськова. Луганськ : Знання, 2010. 384 с.
3. Комар Н. В., Уніят А. В. Привабливість Азіатсько-Тихookeанського регіону на світовому ринку туристичних послуг. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4201>.
4. Король О. Д. Міжнародні туристичні прибуття та доходи від іноземного туризму: загальносвітова динаміка та аналіз за країнами. Вісник ОНУ. Сер.: Географічні та геологічні науки. 2017. Т. 22. Вип. 2. С. 104-117. URL: <http://visgeo.onu.edu.ua/article/view/120897>
5. Кучерява Г. О. Особливості розвитку туризму в країнах Адріатичного туристичного мезорайону. Збірник наукових праць «Проблеми міжнародних відносин». Серія: політичні науки. 2019. №16. С. 142 – 162.
6. Кучерява Г., Козак Т. Розвиток туризму у Великій Британії: особливості та перспективи. Часопис соціально-економічної географії, 2019. № 27. С. 70 – 80.
7. Кучерява Г. О. Сучасні тенденції та пріоритетні напрями розвитку світового ринку туристичних послуг. Trends in the development of international tourism in the current context of globalization. Editors: Jadwiga Ratajczak, Victoria Tsypko. Collective Scientific Monograph. Opole: The Academy of Management

- and Administration in Opole, 2020. С. 30 – 37.
8. Кучерява Г. О. Сучасні тенденції розвитку туризму в Україні. *Проблеми державного будівництва в Україні №27: у 2 то-мах: збірник матеріалів XXIV Міжнародної конференції науково-педагогічних працівників «Європейський вибір України у контексті світових політичних процесів»,* 14 березня 2019 року / Київський міжнародний університет. К.: КиМУ, 2019. Т.1. С. 126-131.
 9. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. К.: Центр учебової літератури, 2016. 224 с.
 10. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. К.: Знання, 2008. 661 с.
 11. Осищенко К. В. Оцінка міжнародної конкурентоспроможності туристичних регіонів світу. - Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. 2014. Вип. 8. С. 188-199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vmdu_ek_2014_8_27
 12. Поворознюк І. М. Перспективи розвитку європейського ринку туристичних послуг. - Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 2. С. 27-30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_2_7

Інформаційні ресурси

1. World Tourism Organization UNWTO. URL: <http://www2.unwto.org>.
2. Динаміка туристичних потоків. Статистична служба Європейського союзу. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
3. Світовий атлас даних. URL: <https://knoema.ru/atlas>.
4. Наукова періодика України. URL: <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>
5. Туристична бібліотека. Все про туризм. URL: <https://tourlib.net/ua.htm>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365. Настінні карти, атласи.